

Laboratórne cvičenie č. 5

Meno: Matúš Matisko

Trieda: 1. B

Dátum pridelenia úlohy:

Dátum odovzdania úlohy:

Podpis vyučujúceho:

Téma: Termochémia

Pomôcky: kadičky, sklené tyčinky, odmerný valec, váhy, pipeta, navažovačka, teplomer

Chemikálie: hydroxid sodný – NaOH, uhličitan sodný – Na₂CO₃, pentahydrát uhličitanu sodného – Na₂CO₃·10H₂O, kyselina sírová – H₂SO₄, siričitan sodný - Na₂SO₃, destilovaná voda – H₂O,

Princíp: termochémia – chémia skúmajúca tepelné zmeny počas chem. reakcie

Častice sa zlučujú preto, že sa tým znižuje ich energia.

Reakčné teplo - Q

– rozdiel energie produktov a reaktantov

Molové reakčné teplo – Q_m

- reakčné teplo 1 molu látky v konkrétnej chem. reakcii

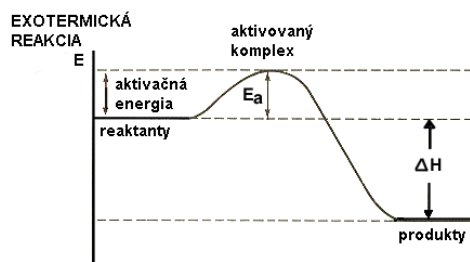
entalpia – reakčné teplo za konštantného tlaku

- ΔH

exotermická reakcia - reakcia, pri ktorej sa teplo uvoľňuje

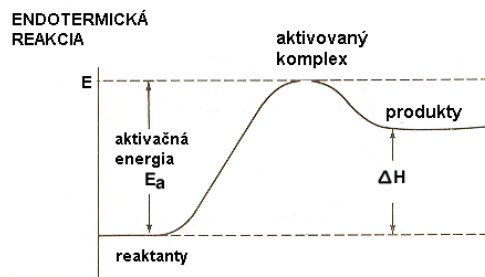
- produkty majú pevnejšie väzby

- ΔH < 0

endotermická reakcia – reakcia, počas ktorej sa teplo spotrebúva

- je potrebné dodávať teplo počas celej chem. Reakcie
- produkty majú menej pevné väzby
- $\Delta H > 0$

Termochemické zákony

1. zákon – Hodnota reakčného tepla priamej a spätnej reakcie sa líši len znamienkom.
2. zákon(Hessov) – Reakčné teplo reakcie sa rovná súčtu reakčných tepiel čiastkových reakcií.

Úloha 1: Zmena reakčného tepla pri rozpúšťaní látok

Postup 1: 1. Do 4 rovnakých kadičiek nalejeme 25 cm vody.

2. Odmeráme teplotu vody.
3. Do kadičiek pridáme 2 g NaOH, Na₂SO₃, Na₂CO₃, Na₂CO₃·10H₂O a 5 dm³ H₂SO₄
4. Roztoky premiešame a odmeráme teploty.
5. Výsledky zaznačíme do tabuľky.

Pozorovanie 1:

Látka	NaOH	Na ₂ SO ₃	Na ₂ CO ₃	Na ₂ CO ₃ ·10H ₂ O	H ₂ SO ₄
t ₁	18	17	18	18	19
t ₂	34	9,5	22	15	20
Δt	16	-1,5	4	-3	1
reakcia	exotermická	endotermická	exotermická	endotermická	exotermická

Úloha 2: Zmena reakčného tepla pri reakciách kyselín s hydroxidmi.

Postup 2: 1. Do kadičky nalejeme 25 cm³ chemikálie.

2. Odmeráme jej teplotu.

3. Dolejeme ďalšiu chemikáliu a premiešame.

4. Počas miešania odmeráme teplotu.

5. Údaje zapíšeme do tabuľky.

Pozorovanie 2:

Zlúčenina	H ₂ SO ₄	HCl
NaOH	5 (exo)	12 (exo)
KOH	2 (exo)	3 (exo)

Záver: Pozorovaním chemických reakcií sme zistili, že pri niektorých sa zvyšuje teplota (exotermické)

a pri niektorých sa znižuje (endotermické). Rozdiel teplôt závisí od koncentrácie reaktantov.

Neutralizácie sú vždy exotermické reakcie.